

Πρωτ.Βασιλείου Α. Γεωργοπούλου
Λέκτορας Θεολογικής Σολής Α.Π.Θ.

ΟΙ ΓΚΟΥΡΟΥ ΚΑΙ Ο ΧΡΙΣΤΟΣ

Από τὰ τέλη τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰώνα ξεκίνησε καί συνεχίζεται μέχρι σήμερα μία συστηματική καί μεθοδευμένη προσπάθεια γιά τή διείσδυση, παρουσία καί ἀποδοχή Ἰνδουϊστικῶν καὶ Βουδδιστικῶν θρησκευτικῶν ἀντιλήψεων καί πρακτικῶν στό δυτικό ἄνθρωπο.

Μία προσπάθεια πού ἐντατικοποιήθηκε τό δεύτερο μισό τοῦ εἰκοστοῦ αἰώνα τόσο στίς ΗΠΑ ὅσο καί στήν Εὐρώπη, χωρίς βεβαίως νά ἐξαιρεθεῖ καί ἡ Ἑλλάδα. Ἡ προσπάθεια αὐτή συνεχίζεται μέχρι τίς ἡμέρες μας. Μόνιμος στόχος της εἶναι ἡ παρουσίαση τῆς Ἰνδουϊστικῆς καί Βουδδιστικῆς θρησκευτικότητας ὡς λύσης στά τεράστια ὑπαρξιακά καί πνευματικά ἀδιέξοδα τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου.

Μέ ἀφορμή αὐτό το γεγονός, πολύ χαρακτηριστικές καί ἐξόχως ρεαλιστικές εἶναι οἱ ἐπισημάνσεις τοῦ ἀειμνήστου εἰδικοῦ καθηγητῆ τῆς θρησκευσιολογίας στό Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν, Λεωνίδα Φιλιππίδου.

Ἀναφέρει μέ χαρακτηριστική σαφήνεια ὁ ἀείμνηστος καθηγητής: « Ἄλλ' ἢ ἀνίδεος τούτων Δύσις, ἡ ὄνοματι καί οὐχί πράγματι χριστιανική, ἡ ὁποία οὐδέν εἶχε νά ζηλεύση ἀπό τῆς Ἰνδικῆς Yoga, ἐνεστερνίσθη ἐν τούτοις ταύτην καί ἀπεμπολεῖ τόν χριστιανικόν θησαυρόν της, ἀντήλλαξε τ.ἔ. τό κράτιστον διά τοῦ χείρονος, τό πλήρες διά τοῦ ἐλλειπεστάτου, τό ἀβίαστον διά τοῦ τεχνικοῦ, τό ἀπόλυτον διά τοῦ σχετικοῦ, τό τέλειον διά τοῦ μετρίου, τό Θεῖον διά τοῦ ἀνθρωπίνου». (Βλ. Λεωνίδα Φιλιππίδου, Στατιστική τῶν θρησκευσιῶν, 1965, σ. 97)

Ἡ ἐκπληκτική ταχύτητα διάδοσης αὐτῶν τῶν ἀντιλήψεων ὀφείλεται καί στό γεγονός ὅτι υἱοθετήθηκαν καί ἀποτέλεσαν συγχρόνως βασικές διδασκαλίες τοῦ ἀντίχριστιανικοῦ κινήματος τῆς «Νέας Ἐποχῆς». Ἐπιπλέον, οἱ διάφορες γκουρουϊστικές κινήσεις καί οἱ ἀντιλήψεις τους ρίζωσαν, ἰδίως στήν Εὐρώπη, καθὼς ἀπέναντί τους βρῆκαν ἕνα χριστιανισμό τραυ-

ματισμένο και κατακερματισμένο από τις Ρωμαιοκαθολικές και τις Προτεσταντικές αλλοιώσεις και άγκυλώσεις του.

Παρά πάντα ταῦτα τό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ δέ μποροῦσε νά παρακαμφθεῖ εὐκολά ἀπό τίς ποικίλες γκουρουϊστικές κινήσεις. Γι' αὐτό, οἱ διάφοροι Γκουρού, οἱ ἰδρυτές ἀντίστοιχων γκουρουϊστικῶν κινήσεων, προτίμησαν τακτικές ἐλιγμοῦ καί ὄχι ἄμεση σύγκρουση.

Πρέπει νά ἐπισημάνουμε ὅτι σ' αὐτές τίς τακτικές συναντᾶ κάποιος ὀρισμένα κοινά στοιχεῖα στίς διάφορες γκουρουϊστικές κινήσεις παρά τίς ἐπιμέρους διαφοροποιήσεις τους.

I) Ο Χριστός προσεγγίζεται μέ ἰνδουϊστικές προϋποθέσεις καί θεωρεῖται ὡς ἕνας Ἀβατάρ ἢ ἕνας διδάσκαλος τοῦ παρελθόντος.

II) Ὡς διδάσκαλος τοῦ παρελθόντος δέν μπορεῖ σήμερα νά σώσει τούς ἀνθρώπους. Σήμερα τόν ἀντικαθιστοῦν οἱ ζωντανοί διδάσκαλοι οἱ γκουρού. Κάθε γκουρουϊστική κίνηση προβάλλει καί διαφημίζει ὡς θεία αὐθεντία τό δικό της Γκουρού – διδάσκαλο. Κατά τούς ἰσχυρισμούς τους, ὄχι ὁ Χριστός, ἀλλά ὁ Γκουρού τῆς κάθε κίνησης δείχνει τό σύγχρονο δρόμο τῆς λύτρωσης καί ἐκφράζει τίς θείες ἀλήθειες προσαρμοσμένες στά δεδομένα τῆς ἐποχῆς.

III) Ἡ Ἀγία Γραφή ἀπό τούς Γκουρού χρησιμοποιεῖται γιά λόγους σκοπιμότητας καί τακτικῆς. Ὅπου χρησιμοποιεῖται διαστρεβλώνονται τά ἀγιογραφικά χωρία πού χρησιμοποιοῦνται ἢ τά ἱστορικά γεγονότα καθὼς γίνεται ἀπόπειρα νά κατανοηθοῦν ἰνδουϊστικά.

IV) Ἰδιαιτέρως ἀκατανόητη καί ταυτοχρόνως ἀδιανόητη εἶναι γιά τούς Γκουρού, ἀπ' ὅλα τά ἱστορικά γεγονότα τοῦ ἐπίγειου βίου τοῦ Χριστοῦ, ἡ σταυρική Του θυσία.

V) Ἡ θέση τῶν Γκουρού γενικά ἀπέναντι στό χριστιανισμό εἶναι ἐπικριτική καί ἐν πολλοῖς ἀπαξιωτική μέ τόν ταυτόχρονο ἰσχυρισμό, ὅτι ἡ ἱστορική ἐξέλιξη τοῦ χριστιανισμοῦ δείχνει, ὅτι ὁ Χριστός δέν ἔχει σχέση μέ τόν Χριστιανισμό.

VI) Στά πλαίσια μίας συγκρητιστικῆς προσέγγισης δέν ἀπουσιάζει ἡ πρόσκληση σέ χριστιανούς τοῦ δυτικοῦ κόσμου νά υἱοθετήσουν τήν τεχνική τῆς Bhakti- Yoga, ἕνα ἀπό τά

τέσσερα κύρια είδη γιόγκα, γνωστή και ως γιόγκα τῆς λατρείας , ἔχοντας ως ἰνδαλμα τον Ἰησοῦ. Παρενθετικά, στήν εὐρύτερη συνάφεια τῆς ἐν λόγω προβληματικῆς πρέπει ἐν προκειμένω νά ἐπισημάνουμε καί τήν περίεργη προσπάθεια Προτεστα- ντῶν συγγραφέων νά συμβιβάσουν τή Γιόγκα μέ τήν χριστια- νική πίστη καί νά μιλοῦν γιά χριστιανική Γιόγκα(Βλ. R. Hauth, *Hexen, Gurus, Seelenfänger*, 1994, σσ. 31 – 32)

VII)Εἰδικότερα στόν Ὁρθόδοξο χῶρο ἐκπρόσωποι τέτοιων κινήσεων, καί ὄχι μόνο αὐτοί, παρουσιάζουν τήν μονολόγιστο εὐχή ως mantras. Ὡς μαγική, δηλαδή, φόρμα πού δῆθεν ὑπάρχει στό χῶρο τῆς χριστιανικῆς παράδοσης στά πλαίσια πάντα μίας διαδικασίας διαλογισμοῦ.

Ἐνα πολύ χαρακτηριστικό παράδειγμα προέρχεται ἀπό βιβλίο ἐνός θαυμαστή καί εἰσηγητή ἰνδουϊστικῶν διδασκαλιῶν στήν Ἑλλάδα. Μάλιστα στό ἐν λόγω βιβλίο γενικά καί στό ἀπόσπασμα πού θά παραθέσουμε εἰδικά, συναντᾶ κάποιος ἐκτός ἀπό μία πρωτοφανή κακοποίηση καί διαστρέβλωση τῆς Ὁρθόδοξης νοεράς προσευχῆς, καί μία τυπική ἰνδουϊστική θεώρηση τοῦ Χριστοῦ. Ἀναφέρεται, λοιπόν, στό ἐν λόγω βιβλίο: *«Υπάρχουν πολλά μάντρα πού ἀντιπροσωπεύουν τίς διάφορες ιδιότητες τῆς Θεότητας. Ὁρισμένα ἀπό αὐτά ἔχουν τά ὀνόματα τῶν διαφόρων ἐνσαρκώσεων τοῦ Θεοῦ ὅπως «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ἐλέησον με» ἢ «Χάρε Κρίσνα» ἢ «Σρί Ρά, Τζέι Ράμ» ἢ «Σάι Ράμ» ἢ «Ὁμ Νάμα Σιβάγια» καί ἄλλα. (...) Ἴσως τό πιό γνωστό καί δημοφιλές μάντρα νά εἶναι τό ΑΟΥΜ ἢ ΟΜ πού ἀντιπροσωπεύει τόν Ἀνεκδήλωτο Θεό. (...) Τό ΟΜ θεωρεῖται ὅτι εἶναι ἓνα μέ τό Θεό καί ὁ ἦχος μέσα ἀπό τόν ὁποῖο ἐκδηλώνει τόν Ἐαυτό του στό δημιουργημένο κόσμο».*(Βλ. Ρόμπερτ Νάτζεμ, *Ἡ Τέχνη τοῦ Διαλογισμοῦ*, 1992, σ. 286.)

Στήν περίπτωση τῶν Γκουρού γιά τό θέμα τοῦ Χριστοῦ ἔχουμε μία χαρακτηριστική περίπτωση ἰδεολογικῆς χειραγώ- γησης. Οἱ περί τοῦ Χριστοῦ ἀντιλήψεις τῶν Γκουρού εἶναι ὄχι μόνο ἀνιστόρητες, ἀλλά καί ἀπολύτως ἀσυμβίβαστες καί ξένες μέ τήν πίστη τῆς Ἐκκλησίας.